

ט"ו. טבריה [ומצפה]

[יום שלישי] ג' כסלו. ממלחמיה נסענו לטבריה. מנחה התפללנו בבית המדרש אשר להשיבה על ציון רבי מאיר בעל הנס¹³⁶ (הרב דיפו שהוא כהן לא נכנס להציון מפני אוהל הטומאה*). כל בני הישיבה יצאו לקראתנו ושמחנו מאד, כי אחרי נסיעה במושבות וראינו את הישוב הגשמי באורותיו ובצלליו, שודאי עתיד הכל לשוב לאור גדול, הגענו למקום אורה של תורה וישוב רוחני שבודאי ישפיע בעתיד הרבה לטובה על הישוב הגשמי בע"ה. שם מצאנו עולי ימים שהקדישו חייהם לעבודת הרוח ולהתמסרות נאצלה לתורה ועבודה. כולם אהובים וברורים, תחת השגחת הגאב"ד ר"מ קליערס שליט"א, ושם הכינו סעודה בעד האורחים¹³⁸.

* אע"פ שצידד להקל, גם אם נאמר שאין לסמוך על המדרש שקברי צדיקים אין מטמאים, שהם דברי אגדה שאין סומכין עליהם במקום שמשמעות סוגיות ההלכות והפוסקים היא דלא כותייהו, עיי' תוי"ט ברכות פ"ה מ"ד ובתוס' רע"א שם אות ל"ו, מ"מ אולי יש לחלק בין קבר מקובל ע"פ עדות ברורה וחזקה חושית, לבין הציונים שנתגלו ע"פ רוח קדשו של האריז"ל, אע"פ שודאי דבר ד' בפיו אמת, מ"מ י"ל דלדינא הרי זה בכלל "לא בשמים היא"¹³⁷, ואע"ג די"ל שבמקום שאין בזה סתירה מדברי תורה הגלויים לנו אין זה בכלל "לא בשמים היא", אמנם מדהתוס' חולין מ"ד א' ד"ה ורבי, משמע שדוקא היכי דמסייע קרא סומכין על בת קול כהאי גונא דבית הלל דהויין רובא, ופשטא דקרא דאחרי רבים להטות משמע למיזל בתרייהו. ובוה יש להשוות שיטת התוס' עם שיטת הרמב"ם הלכות יסוה"ת פ"ט ה"ד, אך בדבר התלוי בידיעת מציאות של עובדא י"ל דאין זה בכלל "לא בשמים היא", והויא גילוי מילתא בעלמא.

גם לא נתברר הדבר לנו אז אם הציון של רבי מאיר בעל הנס הוא מהציונים המוחזקים ע"פ מסורת חושית, או ע"פ קבלת האריז"ל, שהיה מקום לסמוך אהא דקברי צדיקים אין מטמאים, וע"כ נטה להחמיר. ועיי' "שם הגדולים" בערך שו"ת מן השמים להר"י מקורביל, ועיי' תוס' חולין ה' ע"א ד"ה על [ראה להלן נספח מעשה רב כ"ג].

-
- (136) רבי מאיר בעל הנס – ציון קברו של התנא ר' מאיר נמצא בסמוך לחמי טבריה מדרום לעיר. בשנת תרכ"ז בנתה הקהילה הספרדית בעיר בי"כ גדול ומפואר ליד ציון הקבר בשם "כתנות אור" והעמידה בו ישיבה. בשנת תרנ"ט הקימו האשכנזים בסמוך לציון ישיבה בשם "אור תורה". ביומן מסע עמ' 14 נא' כי המשלחת התארכה בישיבת "אור תורה" בראשה עמד רבה של הקהילה האשכנזית בטבריה רבי משה קליערס, שהצטרף למשלחת בעת שזו הגיעה למרחביה.
- (137) דברים פרק ל'. הכוונה שאין להורות הלכה עפ"י בת קול שבאה משמים כפי שמסופר בגמ' בבא מציעא דף נ"ט ע"ב בתנורו של עכנאי.
- (138) בעיתון מוריה גליון 391 מדווח בו ישיבת "אור תורה" אודות ביקור המשלחת בישיבה – אחרי

טבריה [ומצפה]

קבר ר' מאיר בעל הנס ומתחתיו חמי טבריה בתורע"ב

[צילום 1945]

[אוצר החכמה]

ישיבת "אור תורה" בקבר רמבעה"ן בטבריה
בראש השולחן הקדמי יושב רבי משה קליערס ומימינו רבי מרדכי דיין